

§ 365 stanoví jen zásadu, že vyvlastnění jest přípustno, vyžaduje-li ho všeobecné dobro, a nezmiňuje se o tom, že by expropriát měl nárok vyhnouti se vyvlastnění poukazem na to, že by mohl býti vyvlastněn pozemek jiný, rovněž vhodný. Zákon v případech, kde námitku toho druhu s právním účinkem chtěl připustiti, stanovil tak výslovně (srov. na př. zákony z 11. března 1921 č. 100 sb. z. a n. a 27. ledna 1922 č. 45 sb. z. a n.). Zákony z 3. dubna 1919 a 9. dubna 1920 neznají podobné výminky ať ve směru osobním nebo věcném, na niž by byl úřad vázán a dle níž by byl povinen postupovati. Naopak stanoví se v nich (§ 7), že se vyhrazuje státu neb zemi právo, získati vyvlastněním staveniště pro školní budovu, aniž jest toto právo nějak omezeno nebo na podmínky vázáno. Není-li tomu tak, pak námitka v tomto směru vznesená jest lichá a odpadá tím též další námitka stížnosti, vytýkající vady řízení proto, že st-lé nebyli zpraveni o posudku stavebního oddělení zkoumajícího vhodnost jejich pozemků s ohledem na pozemky jiné. Nemají-li st-lé vůbec práva na to, aby vyvlastnění dalo se cestou relativního oceňování vhodnosti pozemků, pak nemají také práva stěžovati si na to, že o posudku onom nebyli slyšeni.

Bylo proto nutno stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti.

Č. 1564.

Volební řád do obcí. — Řízení před nejv. spr. soudem: I. * Způsobnost volební místnosti sluší posuzovati jen podle objektivních známek, nikoli podle dojmů, jaké snad vzbuzovala u některých voličů (Turnhalle na české voliče). — II. Legitimace k stížnosti na nejv. spr. soud ve věcech volby do obecního zastupitelstva.

(Nález ze dne 11. října 1922 č. 14299.)

Věc: Antonín P. a spol. v R. (adv. Dr. O. Krouský z Prahy) proti zemské správě politické v Praze o volbu do obecního zastupitelstva.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Proti volbě do obecního zastupitelstva v R. podali Antonín P. a spol. námitky, ve kterých mimo jiné uplatňovali, že za volební místnost ustanovena byla přes protest volební skupiny Čechů »Turnhalle«, což způsobilo, že se mnozí čeští voliči pro morální odpor k této místnosti k volbě nedostavili.

Nař. rozhodnutím byly námitky ty zamítnuty.

Stížnost, kterou do tohoto rozhodnutí podal kromě Antonína P. též Vilém Č. jako zmocněnec volební skupiny Čechů, nařiká rozhodnutí žal. úřadu jedině z důvodu, že nevyhovělo námitce vytýkající nezpůsobnost volební místnosti.

Rozhoduje o této stížnosti, řídil se nss těmito úvahami:

Ze st-lů na stížnosti podepsaných nepodal námitky proti volbě Vilém Č. Nezúčastnil se tedy jako strana řízení v instancích správních a zmeškal tak pořad instancí, není po rozumu § 5 zák. ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z. ex 1876 oprávněn k podání stížnosti na nss. To platí ať by vystupoval jako volič pro svoji osobu, nebo jako zmocněnec jiného voliče. Pokud stížnost podepsal jako zmocněnec volební skupiny Čechů, dlužno k uvedenému ještě připojiti, že k podání námitek proti volbě jest dle § 54 zá-

kona ze dne 31. ledna 1919 č. 75 sb. z. a n. oprávněn toliko volič v obci oprávněný, kterým dle § 1 téhož zákona může být pouze osoba fyzická, nikoliv osoba hromadná nebo právní. Kdo není legitimován k podání námitek, nemůže ovšem být legitimován k podání stížnosti na nss.

Není tudíž Vilém Č. oprávněn k podání této stížnosti a nss mohl o stížnosti té jednati jen jako o stížnosti ostatních st-lů.

Ve věci samé řídil se nss touto úvahou:

Řád volební v obcích republiky čsl. ze dne 31. ledna 1919 č. 75 sb. z. a n. má o volební místnosti pouze ustanovení § 28, odst. 2, že volební místnost opatří podle poukazu místní komise obecní úřad. Z ustanovení § 37, že do volební místnosti mají přístup pouze voličové, a že volič, odevzdav hlasovací lístek, má volební místnost hned opustiti, §§ 32 a 36, že ve volební místnosti zasedá volební komise a důvěrníci event. i zastupce dohlédacího úřadu (§ 35) a že ve smyslu § 38 musí být učiněna opatření, aby byla zachována svoboda, čistota a tajnost volby, jde na jevo, že volební místnost musí mít vlastnosti, kterých jest třeba, aby těmto předpisům zákona bylo vyhověno, zejména že musí být přiměřeně prostranná a dobře přístupná.

Námítky netvrdily, že volební místnost, za kterou byla ustanovena tělocvična německého spolku, byla v těchto směrech vadná, nýbrž tvrdily pouze, že místnost »Turnhalle« vzbudila morální tlak na české voliče. čehož důkazem jest, že se mnozí k volbě nedostavili, a že již nápis z venčí »Turnhalle« byl pro české voliče odpuzující.

Nehledí-li se ani k tomu, že námítky neuvedly ani jmény ani aspoň počtem ony voliče, kteří se k vůli tomu zdrželi volby, že se konala v německé »Turnhalle«, takže nelze posouditi, mohla-li tato absence mít vliv na výsledek volby (§ 56 cit. zák.), nelze při výběru a stanovení volební místnosti hleděti k osobním pocitům přízně neb odporu, jaké snad místnost volební u některých voličů budí, nýbrž jediné k objektivní způsobilosti místnosti pro výkon volebního aktu.

V tomto směru však nebylo proti volební místnosti v »Turnhalle« ničeho namítáno a neměl proto úřad důvodu, aby po té stránce konal nějaké šetření po rozumu § 55 cit. zák.

Neshledal tudíž nss, ani že nař. rozhodnutí jest založeno na skutkové podstatě nedostatečně vyšetřené, ani že tato podstata protizákonně byla posouzena, pročež zamítl stížnost jako bezdůvodnou.

Č. 1565.

Řízení před nejv. spr. soudem: Rozhodnutí min. nár. obrany ve smyslu § 2 zák. o ss či pouhé prohlášení jedné smluvní strany (v otázce užívání budov poskytnutých obcí sice podle ubytovacího zákona, ale takových, které si vojenská správa podle § 7 zák. o ubytování vojska a prov. nař. ze dne 27. prosince 1895 č. 119 ř. z. k § 7 měla opatřiti jinak, než podle ubytovacího zákona).

(Nález ze dne 11. října 1922 č. 14347.)

Věc: Městská obec Litoměřice proti ministerstvu národní obrany (min. místotaj. Dr. B. Šefl) o použití budov bývalého vojenského velitelství v Litoměřicích.